

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องวิธีการดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขและวิธีปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน ในเขตตำบลบงตัน อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามลำดับต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 อาสาสมัครสาธารณสุข

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุข
- 4.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข
- 4.3 การดำเนินงานป้องกันควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข
- 4.4 การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก
- 4.5 ปัญหา อุปสรรคและ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข
- 4.6 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกับ การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก

ส่วนที่ 2 ประชาชน

- 4.7 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน
- 4.8 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของประชาชน
- 4.9 การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน
- 4.10 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน
- 4.11 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกับ การป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ของประชาชน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุข

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคืออาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 140 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 68.6) อายุระหว่าง 3 - 40 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 34.3) ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส (ร้อยละ 87.1) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 57.1) ประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 57.1) โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพทางการเงินพอใช้ไม่มีเก็บ (ร้อยละ 50.71) ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขอยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี (ร้อยละ 40.0) จำนวนหลังคาเรือนที่รับผิดชอบเฉลี่ย 11 หลังคาเรือน (ร้อยละ 22.1) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุข (n=140)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	44	31.4
	หญิง	96	68.6
อายุ (ปี)			
	20 - 30	22	15.7
	31 - 40	48	34.3
	41 - 50	42	30.0
	51 - 60	28	20.0
	min=24		
	max= 60		
	$\bar{x} \pm SD = 41.44 \pm 10.59$		
สถานภาพสมรส			
	โสด	12	8.6
	สมรส	122	87.1
	หม้าย	2	1.4
	หย่า/แยก	4	2.9

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุข (n=140) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	6	4.3
ประถมศึกษา	80	57.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	24.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	17	12.1
อนุปริญญา / ปวส.	2	1.4
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1	0.7
อาชีพ		
เกษตรกร	80	57.1
รับจ้าง	47	33.57
แม่บ้าน	11	7.86
ค้าขาย	2	1.43
สถานะทางการเงิน		
พอใช้ ไม่มีเก็บ	71	50.71
พอใช้ เหลือเก็บ	10	7.14
ไม่พอใช้ ไม่เป็นหนี้	9	6.43
ไม่พอใช้ เป็นหนี้	50	35.71
ระยะเวลาการเป็น อาสาสมัครสาธารณสุข(ปี)		
1 - 5	34	24.3
6 - 10	56	40.0
11 - 15	28	20.0
16 - 20	17	12.1
21 - 25	5	3.6
min = 1		
max = 25		
$\bar{x} \pm SD = 9.98 \pm 5.34$		

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุข (n=140) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนหลังคาเรือนที่รับผิดชอบ (หลัง)		
10	25	17.9
11	31	22.1
12	17	12.1
13	27	19.3
14	29	20.7
15	11	7.9
min = 10		
max = 15		
$\bar{x} \pm SD = 12.26 \pm 1.61$		

4.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข

อาสาสมัครสาธารณสุขที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกถูกต้องมากที่สุดได้แก่ คำแนะนำเมื่อพบคนที่สงสัยจะป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 99.3) รองลงมา การดำเนินการเมื่อพบหรือสงสัยว่ามีผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 98.6) และการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำขนาดใหญ่ (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 96.4)

ในทางกลับกันอาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกถูกต้องน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มยาที่ไม่ควรให้เด็กที่สงสัยเป็นโรคไข้เลือดออกรับประทาน (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 11.4) รองลงมา ระยะเวลาออกฤทธิ์ในการฆ่าลูกน้ำยุงลายของทรายกำจัดลูกน้ำ (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 38.6) และการใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะเก็บน้ำที่ถูกต้อง (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 45.7) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข (n = 140)

ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก	ตอบถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
1. สาเหตุของการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก	134	95.7
2. แหล่งที่ยุงลายชอบวางไข่	74	52.9
3. ฤดูกาลที่พบการป่วยมากและมีการระบาดของโรคไข้เลือดออก	133	95.0
4. อาการของโรคไข้เลือดออก	83	59.3
5. ยาลดไข้ที่เหมาะสมกับผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก	91	65.0
6. กลุ่มยาที่ไม่ควรให้เด็กที่สงสัยเป็นโรคไข้เลือดออกรับประทาน	16	11.4
7. อาการของผู้ป่วยที่สงสัยเป็นโรคไข้เลือดออกที่ต้องไปพบ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยหรือไปตรวจรักษาที่โรงพยาบาล	105	75.0
8. คำแนะนำเมื่อพบคนที่สงสัยจะป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก	139	99.3
9.อาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่ต้องส่งตัวไปรักษาต่อที่ โรงพยาบาลโดยด่วน	66	47.1
10. การป้องกันไม่ให้ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก	130	92.9
11. การป้องกันและควบคุมพาหะนำโรคไข้เลือดออก	120	85.7
12. หน้าที่ในการควบคุมลูกน้ำยุงลายในบ้านและในชุมชน	107	76.4
13. การดำเนินการเมื่อพบหรือสงสัยว่ามีผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก	138	98.6
14. ระยะเวลาออกฤทธิ์ในการฆ่าลูกน้ำยุงลายของทรายกำจัดลูกน้ำ	54	38.6
15. การใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะเก็บน้ำที่ถูกต้อง	64	45.7
16. การป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำขนาดใหญ่	135	96.4
17. การป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายในอ่างล้างส้วม ในห้องน้ำ	99	70.7
18. การป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายในแจกันดอกไม้หรือภาชนะ ปลูกพุด่างในบ้าน	98	70.0
19. แหล่งอาศัยของยุงที่เป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก	88	62.8
20. การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชน	105	75.0

ระดับความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.6) รองลงมาคือระดับต่ำ (ร้อยละ 33.5) และระดับสูง (ร้อยละ 2.9) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข (n = 140)

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
สูง (≥ 17)	4	2.9
ปานกลาง (12 - 16)	89	63.6
ต่ำ (≤ 11)	47	33.5

4.3 การดำเนินงานป้องกันควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข

อาสาสมัครสาธารณสุขดำเนินการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกมากที่สุด ได้แก่ จ่ายและใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะกักเก็บน้ำแก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 80.0) รองลงมา เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกที่จัดขึ้นในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 76.4) และประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 76.4) เท่ากัน

ในทางกลับกันอาสาสมัครสาธารณสุขไม่ได้ดำเนินการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกมากที่สุด ได้แก่ พ่นละอองเคมี (ULV) กำจัดยุงลายตัวแก่ในหมู่บ้าน (ร้อยละ 95.5) รองลงมา พ่นเคมีหมอกควัน (Swing fog) กำจัดยุงลายตัวแก่ในหมู่บ้าน โดยวิธีการปิดอบในบ้าน (ร้อยละ 68.6) และจัดบ้านให้สะอาด ปลอดภัย เพื่อไม่ให้เป็นที่หลบซ่อนของยุง (ร้อยละ 67.1) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข (n = 140)

กิจกรรม	ร้อยละของการดำเนินการ			คะแนนการ	
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่ได้ดำเนินการ	ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคฯ	
				\bar{x}	SD
ด้านการวางแผน					
1. หมู่บ้านท่านมีการจัดทำแผนในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก	35.0	56.4	8.6	2.55	0.49

ตารางที่ 4 การดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัคร
สาธารณสุข(n = 140) (ต่อ)

กิจกรรม	ร้อยละของการดำเนินการ			คะแนนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคฯ	
	เป็น ประจำ	บาง ครั้ง	ไม่ได้ ดำเนิน การ	\bar{x}	SD
2. ท่านเข้าร่วมกับ อาสาสมัครสาธารณสุขในจัด ประชุมชาวบ้านเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงาน ป้องกันควบคุมโรคของหมู่บ้าน	36.4	57.1	6.4	2.50	0.53
3. ท่านได้ดำเนินงานตามแผน การป้องกันควบคุม โรคไข้เลือดออกของหมู่บ้าน	15.0	43.6	41.4	2.73	0.46
4. ท่านทำให้ประชาชนในละแวกของท่านมีส่วน ร่วมในการดำเนินงานตามแผนการป้องกัน ควบคุมโรค	30.0	67.9	2.1	2.41	0.52
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเสนอขอรับ การสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์	55.0	39.3	5.7	2.34	0.67
6. ท่านได้ประชาสัมพันธ์ให้ครัวเรือนในละแวก รับผิดชอบ ร่วมกันกำจัดลูกน้ำยุงลายในครัวเรือน ของตนเอง	62.1	22.9	15.0	2.84	0.36
7. ท่านและครัวเรือนในละแวกที่รับผิดชอบ ร่วมกันทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทุกสัปดาห์	43.6	54.3	2.1	2.43	0.52
8. ท่านได้มีการเฝ้าระวังผู้ป่วยที่สงสัยเป็นโรค ไข้เลือดออกในละแวกของตนเองอย่างต่อเนื่อง	47.9	50.7	1.4	2.46	0.52
9. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม โรคไข้เลือดออกที่จัดขึ้นในหมู่บ้านอย่าง สม่ำเสมอ	76.4	22.9	0.7	2.76	0.44
10. ท่านส่งเสริม แนะนำการเลี้ยงและแจกจ่าย ปลากินลูกน้ำให้ครัวเรือนในละแวกบ้านที่ รับผิดชอบ	7.9	47.1	45.0	1.71	0.71

ตารางที่ 4 การดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัคร
สาธารณสุข (n = 140) (ต่อ)

กิจกรรม	ร้อยละของการดำเนินการ			คะแนนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคฯ	
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่ได้ดำเนินการ	\bar{x}	SD
11. ท่านเคยจ่ายและใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะกักเก็บน้ำแก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	80.0	18.6	1.4	2.79	0.44
12. ท่านเคยจัดหาตาข่ายไนลอน (มุ้งเขียว) ปิดปากโอ่งน้ำดื่มแก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	12.9	34.3	52.9	1.60	0.70
13. ท่านเคยจัดหาฝาปิดภาชนะกักเก็บน้ำแก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	32.9	23.6	43.6	1.89	0.87
14. ท่านเคยเปลี่ยนถ่ายน้ำใช้ในบ้านตนเองและแนะนำครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบทุกสัปดาห์	28.6	20.0	51.4	2.58	0.49
15. ท่านและครัวเรือนในละแวกที่รับผิดชอบเคยจัดบ้านให้สะอาด ปลอดโปร่ง เพื่อให้ไม่เป็นที่หลบซ่อนของยุง	22.1	10.7	67.1	2.61	0.51
16. ท่านเคยพ่นเคมีหมอกควัน (Swing fog) กำจัดยุงลายตัวแก่ในหมู่บ้าน โดยวิธีการปิดอบในบ้าน	26.4	5.0	68.6	2.67	0.55
17. ท่านเคยพ่นละอองเคมี (ULV) กำจัดยุงลายตัวแก่	0.0	5.0	95.5	2.41	0.60
18. ท่านมีการประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกกับผู้นำชุมชน	51.1	38.6	4.3	2.53	0.58
19. ท่านมีการประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกกับทางโรงเรียน	35.7	56.4	7.9	2.28	0.60

ตารางที่ 4 การดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัคร
สาธารณสุข (n = 140) (ต่อ)

กิจกรรม	ร้อยละของการดำเนินการ			คะแนนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคฯ	
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่ได้ดำเนินการ	\bar{x}	SD
20. ท่านมีการประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	76.4	23.6	0.0	2.76	0.42
21. ท่านมีการประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกกับสมาชิก อบต.	39.3	57.9	2.9	2.36	0.53
22. ท่านประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกกับครอบครัวที่ท่านรับผิดชอบ	55.0	41.4	3.6	2.51	0.56
ด้านการประเมินผล					
23. ท่านตรวจสอบลูกน้ำยุงลายในครัวเรือนในละแวกที่รับผิดชอบเพื่อรับรองเป็นบ้านปลอดลูกน้ำยุงลาย	47.9	47.9	4.3	2.64	0.56
24. เมื่อท่านทราบว่าผู้ป่วยในหมู่บ้านท่านจะแจ้งให้ประชาชนทราบเสมอ	72.9	25.7	1.4	2.71	0.48
25. ท่านจัดประชุมในละแวกที่รับผิดชอบเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกทุกเดือน	40.7	45.7	13.6	2.27	0.68
26. ท่านทำการสำรวจลูกน้ำในครัวเรือนที่รับผิดชอบเป็นประจำทุกสัปดาห์	55.7	43.6	0.7	2.55	0.51
27. ท่านมีการสรุปผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกเพื่อรายงานผลให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	40.7	55.0	4.3	2.36	0.56

ระดับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 74.3) รองลงมาคือระดับสูง (ร้อยละ 24.2) และระดับต่ำ (ร้อยละ 1.4) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับการดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัคร
สาธารณสุข(n = 140)

ระดับการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
สูง (≥ 69)	34	24.2
ปานกลาง (49 - 68)	104	74.3
ต่ำ (≤ 48)	2	1.4

4.4 การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก

การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออกที่พบมากที่สุดคือ กำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านผู้ป่วย และบริเวณรอบบ้านผู้ป่วยในรัศมีอย่างน้อย 100 เมตร (ค่าเฉลี่ย 3.92) รองลงมา กรณีพบผู้ป่วยกระจายทั่วไปในชุมชนหรือหมู่บ้าน พันสารเคมีทุกหลังคาเรือนในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.84) และ รายงาน โรคไข้เลือดออก ทั้งรายที่สงสัยและที่ได้รับการยืนยันทันที ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.56) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก (n = 140)

การปฏิบัติ	ร้อยละ					คะแนนการปฏิบัติ ^{a*}	
	ปฏิบัติ บ่อย ที่สุด	ปฏิบัติ บ่อย มาก	ปฏิบัติ บ่อย	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{x}	SD
	1. ประกาศเตือนประชาชนให้ ทราบว่า มีโรคไข้เลือดออก ระบาด	19.3	35.0	27.1	16.4	2.1	3.53
2. ให้สุศึกษาแก่ประชาชน ให้ รู้จักวิธีการป้องกันตนเองและ ครอบครัวไม่ให้ยุงลายกัด	17.9	27.9	41.4	12.1	0.7	3.50	0.94
3. ให้ความรู้และวิธีปฏิบัติเมื่อ พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก	16.4	18.6	45.0	19.3	0.7	3.31	0.98
4. กำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้าน ผู้ป่วย และบริเวณรอบบ้านผู้ป่วย ในรัศมีอย่างน้อย 100 เมตร	42.9	22.9	18.6	15.0	0.7	3.92	1.13

ตารางที่ 6 การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก (n = 140) (ต่อ)

การปฏิบัติ	ร้อยละ					คะแนนการปฏิบัติ*	
	ปฏิบัติ บ่อยที่สุด	ปฏิบัติ บ่อย มาก	ปฏิบัติ บ่อย	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{x}	SD
5. ประเมินค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย ในพื้นที่ที่เกิดโรคหลังการ ควบคุม	13.6	25.0	27.1	25.7	8.6	3.09	1.18
6. พ่นสารเคมีในบ้านผู้ป่วย และ พื้นที่รอบบ้านผู้ป่วยในรัศมี 100 เมตร พ่นอย่างน้อย 2 ครั้งแต่ละ ครั้งห่างกัน 7 วัน	21.4	5.0	2.9	13.69	57.1	2.20	1.64
7. กรณีพบผู้ป่วยกระจายทั่วไป ในชุมชนหรือหมู่บ้าน พ่น สารเคมีทุกหลังคาเรือนในชุมชน	38.6	25.0	20.0	15.0	1.4	3.84	1.14
8. รายงานโรคไข้เลือดออก ทั้ง รายที่สงสัยและที่ได้รับการ ยืนยันทันที ให้เจ้าหน้าที่ สาธารณสุขทราบ	23.6	32.1	23.6	18.6	2.1	3.56	1.10

* คะแนนการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุข

ระดับการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.1) รองลงมาคือระดับสูง (ร้อยละ 29.3) และระดับต่ำ (ร้อยละ 18.6) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก (n = 140)

ระดับการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
สูง (≥ 34)	41	29.3
ปานกลาง (24 - 33)	73	52.1
ต่ำ (≤ 23)	26	18.6

4.5 ปัญหา อุปสรรคและ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของ อาสาสมัครสาธารณสุข

4.5.1 ปัญหาและอุปสรรคจากอาสาสมัครสาธารณสุขที่ให้ข้อคิดเห็นในด้านการดำเนินงาน ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

1) อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 45 รายได้ให้ข้อมูลว่า ขาดความร่วมมือจากประชาชน ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เช่นการคว่ำภาชนะ การใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ

2) อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 36 ราย ได้ให้ข้อมูลว่า เนื่องจากมี อาสาสมัคร สาธารณสุขชายจำนวนน้อย ส่งผลต่อการดำเนินงานควบคุมโรคเพราะต้องจ้างแรงงานทั่วไปในการ แยกเครื่องพ่นหมอกควันที่หนัก และบุคคลเหล่านี้ไม่มีความรู้ในการพ่นหมอกควันและพ่นไม่ถูกตาม หลักวิชาการ

3) อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 25 ราย ได้ให้ข้อมูลว่า เครื่องพ่นหมอกควันชำรุด บ่อยครั้งเนื่องจากการใช้งานที่ผิดวิธี ต้องนำไปซ่อมในตัวจังหวัด และค่าซ่อมบำรุงมีราคาสูง รวมถึงไฟ ฉายและถ่านไฟฉายที่ใช้ในการส่งลูกน้ำยังลายมีไม่เพียงพอและไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขต้องใช้เงินส่วนตัวซื้อ เป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย

4.5.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือ การพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก

1) อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 31 ราย ให้ความเห็นว่าการไม่ได้รับความร่วมมือจาก ประชาชน แก้ไขได้ยาก หากจะให้แก้ไขปัญหาก็ต้องมีมาตรการทางสังคมในการบังคับให้ประชาชน ให้ความร่วมมือ

2) อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 27 ราย ให้ความเห็นว่าการเพิ่มสัดส่วนของ อาสาสมัคร สาธารณสุขชายให้มากขึ้นเพื่อรองรับการปฏิบัติงานด้านการควบคุมโรค

3) อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 12 ราย ให้ความเห็นว่ามีช่างที่สามารถดูแลและ แก้ไขปัญหาเครื่องพ่นหมอกควันเสีย และควรมีการทบทวนความรู้ในการใช้เครื่องพ่นหมอกควัน, หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนอุปกรณ์ เช่น ไฟฉาย ถ่านไฟฉาย อย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการ สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและควบคุมโรค

4.6 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกับการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.556, p - \text{value} < 0.001$) สำหรับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออกในระดับต่ำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.340, p - \text{value} = 0.061$) ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ และการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกับการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขกรณีการระบาดของโรคไข้เลือดออก ($n = 140$)

ตัวแปร	r	p - value
1. ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก	0.340	0.061
2. การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	0.556	<0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p - \text{value} \leq 0.05$

4.7 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างประชาชน จำนวนทั้งหมด 310 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 55.2) อายุระหว่าง 31 - 40 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 35.8) มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 80.3) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 68.4) ประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 61.0) ลักษณะบริเวณรอบบ้านส่วนใหญ่มีอากาศถ่ายเทสะดวก (ร้อยละ 90.3) รองลงมา มีภาชนะบรรจุน้ำใช้ (ร้อยละ 84.5) และมีภาชนะที่มีน้ำขัง (ร้อยละ 61.3) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก (ร้อยละ 13.2) ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (n = 310)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	139	44.8
	หญิง	171	55.2
อายุ (ปี)			
	20 - 30	47	15.2
	31 - 40	111	35.8
	41 - 50	73	23.5
	51 - 60	47	15.2
	61 ขึ้นไป	32	10.3
	min = 22		
	max = 68		
	$\bar{x} \pm SD = 42.59 \pm 11.39$		
สถานภาพสมรส			
	โสด	26	8.4
	สมรส	249	80.3
	หม้าย	26	8.4
	หย่า/แยก	9	2.9
ระดับการศึกษา			
	ไม่ได้เรียน	11	3.5
	ประถมศึกษา	212	68.4
	มัธยมศึกษาตอนต้น	52	16.8
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	30	9.7
	อนุปริญญา / ปวส.	1	0.3
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	4	1.3

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน (n = 310) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกรรวม	189	61.0
รับจ้าง	87	28.1
ไม่ได้ทำงาน	16	5.2
ค้าขาย	4	1.3
แม่บ้าน	14	4.5
ลักษณะบริเวณรอบบ้าน		
อากาศถ่ายเทไม่สะดวก	30	9.7
อากาศถ่ายเทสะดวก	280	90.3
มีภาชนะบรรจุน้ำใช้	262	84.5
มีภาชนะที่มึ่น้ำขัง	190	61.3
มีแอ่งน้ำขัง	43	13.9
บริเวณรอบบ้านมีป่าทึบ	26	8.4
การเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก		
ไม่เคย	269	86.8
เคย	41	13.2

4.8 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของประชาชน

ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก โดยตอบถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ดีที่สุดคือการควบคุมลูกน้ำยุงลายที่เป็นพาหะ (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 94.8) รองลงมา ยุงที่นำเชื้อโรคไข้เลือดออกมักออกหากินในเวลากลางวัน (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 87.7) และยุงที่นำเชื้อโรคไข้เลือดออก เป็นยุงที่มีลำตัวและขาเป็นสีดำสลับขาว (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 85.8)

ในทางกลับกันประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกถูกต้องน้อยที่สุด ได้แก่ ยุงลายทุกชนิดเป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 28.1) รองลงมา ยุงลายมักวางไข่ได้ทุกฤดูกาล (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 36.1) และภาชนะที่รองน้ำฝนไว้ต้องปิดฝาให้สนิท (ตอบถูกต้อง ร้อยละ 62.9) ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของประชาชน (n = 310)

ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก	ตอบถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุของการเกิดโรค		
1. โรคไข้เลือดออกเป็น โรคติดต่อ	209	67.4
2. โรคไข้เลือดออกสามารถติดต่อกันได้โดยการไอหรือจาม	215	69.4
3. ยุงลายทุกชนิดเป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก	87	28.1
4. ยุงที่นำเชื้อโรคไข้เลือดออกมักออกหากินในเวลากลางวัน	272	87.7
5. ยุงที่นำเชื้อโรคไข้เลือดออก เป็นยุงที่มีลำตัวและขาเป็นสีดำสลับขาว	266	85.8
6. ยุงลายมักวางไข่ในน้ำสะอาด	209	67.4
7. ยุงลายมักวางไข่ได้ทุกฤดูกาล	112	36.1
การป้องกันโรค		
8. การคว่ำ เผ่า ฟังภาชนะต่างๆ เช่นกระป๋องแตก ขางรถยนต์เก่าช่วยกำจัดลูกน้ำยุงลาย	252	81.3
9. ปลาหางนกยูงสามารถกินลูกน้ำยุงลายได้	227	73.2
10. ภาชนะที่รองน้ำฝนไว้ต้องปิดฝาให้สนิท	195	62.9
11. การนอนในเวลากลางวันจำเป็นต้องกางมุ้งหรือนอนในมุ้งลวด	243	78.4
12. ในห้องน้ำ ห้องส้วมต้องขัดล้างและเปลี่ยนทุกสัปดาห์	299	96.5
13. การใส่เกลือแคงครึ่งซ้นหรือน้ำส้มสายชู 2 ซ้นชา หรือ	234	75.5
ผงซักฟอกครึ่งซ้นชาลงในน้ำที่รองขอตู้กับข้าวป้องกันยุงลายวางไข่ได้		
14. ต้องเปลี่ยนน้ำในแจกันดอกไม้หรือภาชนะที่ปลูกต้นไม้ในน้ำทุกสัปดาห์	211	68.0
15. การป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ดีที่สุดคือการควบคุมลูกน้ำยุงลาย	294	94.8

ระดับความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกของประชาชน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 68.1) รองลงมาคือระดับสูง (ร้อยละ 26.5) และระดับต่ำ (ร้อยละ 5.4) ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ระดับความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกของประชาชน (n = 310)

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
สูง (≥ 13)	82	26.5
ปานกลาง (9 - 12)	211	68.1
ต่ำ (≤ 8)	17	5.4

4.9 การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน

การปฏิบัติของประชาชนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกที่พบน้อยที่สุดคือ การใส่เสื้อใต้น้ำสัสนายซุ หรือผงซักฟอกที่จานรองขาตู้ (ค่าเฉลี่ย 1.65) รองลงมา การใส่ปลอกกันลื่นในภาชนะที่ปิดฝาไม่ได้ เช่น อ่างบัว ภาชนะเก็บน้ำในห้องน้ำ (ค่าเฉลี่ย 1.68) และการทำความสะอาดบริเวณบ้านจัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นประจำ (ค่าเฉลี่ย 1.80)

การปฏิบัติของประชาชนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกที่พบมากที่สุดคือ ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการให้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโรค (ค่าเฉลี่ย 2.84) รองลงมา ติดตามข่าวสารความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก (ค่าเฉลี่ย 2.62) และ เก็บเสื้อผ้าที่ซักกรีดแล้วเข้าสู่ตู้เสื้อผ้าทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 2.58) ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชน จำแนกรายข้อ (n = 310)

การปฏิบัติ	ร้อยละของการปฏิบัติ			คะแนนการปฏิบัติตน ^a *	
	เป็นประจำ	บางครั้ง	น้อย	\bar{x}	SD
1. ท่านทำความสะอาดบริเวณบ้าน จัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นประจำ	22.6	34.8	42.6	1.80	0.78
2. ท่านเทน้ำในภาชนะที่มีน้ำขังบริเวณบ้านเช่นอ่างน้ำกะลา กระป๋อง ทุก 1 สัปดาห์	45.2	33.5	21.3	2.24	0.78
3. ท่านคว่ำ เผา ผึ่งภาชนะ เช่นกะลา กระป๋อง ขวดแก้ว ขวดพลาสติก ทุกครั้งที่พบเห็น	49.4	30.3	20.3	2.29	0.78

ตารางที่ 12 การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชน จำแนกรายข้อ (n = 310) (ต่อ)

การปฏิบัติ	ร้อยละของการปฏิบัติ			คะแนนการปฏิบัติตน	
	เป็นประจำ	บางครั้ง	น้อย	\bar{x}	SD
4. ท่านใส่เสื้อ น้ สวมสายชู หรือผงซักฟอกที่จานรองขา ตู้	11.3	42.9	45.8	1.65	0.67
5. ท่านคว่ำภาชนะที่ไม่ใช้ประโยชน์ให้เรียบร้อย	22.3	21.9	55.8	2.14	0.81
6. ท่านปิดฝา ภาชนะรองรับน้ำทั้งในและนอกบ้านทุกใบ	47.1	26.1	26.8	2.20	0.83
7. ท่านใส่สารกำจัดลูกน้ำยุงลายในคุ่มน้ำ อ่างน้ำ	45.5	39.7	14.8	2.31	0.71
8. ท่านสำรวจลูกน้ำยุงลายในภาชนะรองน้ำทุก 1 สัปดาห์	48.1	28.1	23.9	2.24	0.81
9. ท่านเปลี่ยนน้ำขาตู้กับข้าวทุกสัปดาห์	38.1	51.9	16.0	2.28	0.63
10. ท่านใส่ปลากินลูกน้ำในภาชนะที่ปิดฝาไม่ได้ เช่น อ่างบัว ภาชนะเก็บน้ำในห้องน้ำ	23.2	21.3	55.5	1.68	0.82
11. ท่านกางมุ้งให้บุตรหลานนอนเวลากลางวันทุกครั้ง	70.6	22.6	6.8	2.64	0.60
12. ท่านใช้ยากันยุง ยาฉีดกันยุง หรือยาทากันยุง	48.7	33.2	18.1	2.31	0.75
13. ท่านเก็บเสื้อผ้าที่ซักแล้วเข้าตู้เสื้อผ้าทุกครั้ง	64.2	29.4	6.5	2.58	0.61
14. ท่านปิดประตูหน้าต่างเพื่อให้หมอกควันอบในบ้าน หลังจากที่พ่นหมอกควัน	33.2	35.8	31.0	2.02	0.80
15. ท่านแนะนำบุคคลในครอบครัวให้ช่วยกันทำลาย แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเพื่อป้องกันโรค ไข้เลือดออก	47.1	21.0	31.9	2.15	0.87
16. ท่านร่วมกิจกรรมรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายของชุมชน	57.1	36.1	6.8	2.50	0.62
17. ท่านติดตามข่าวสารเรื่องโรค ไข้เลือดออก	62.6	36.5	1.0	2.62	0.50
18. ท่านเคยพูดคุยถึงอันตรายของโรค ไข้เลือดออกแก่ สมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้าน	59.7	37.4	2.9	2.57	0.55
19. ท่านให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการให้ข่าวสารที่ เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโรค ไข้เลือดออก	84.8	14.2	1.0	2.84	0.39
20. ท่านเคยเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาโรค ไข้เลือดออกให้แก่เพื่อนบ้าน	34.5	37.7	27.7	2.07	0.78

* คะแนนการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค ไข้เลือดออกของประชาชน

ระดับการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 59.0) รองลงมาคือระดับสูง (ร้อยละ 40.0) และระดับต่ำ (ร้อยละ 1.0) ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ระดับการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน (n = 310)

ระดับการปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
สูง (≥ 51)	124	40.0
ปานกลาง (36-50)	183	59.0
ต่ำ (≤ 35)	3	1.0

4.10 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน

จากการสังเกตพบว่าพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน (ด้านลบ) ที่พบมากที่สุดคือ อ่างหรือภาชนะเก็บน้ำในห้องน้ำห้องส้วมไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น ปล่อยปลาในลูกน้ำหรือใส่ทรายกำจัดลูกน้ำหรือเปลี่ยนถ่ายน้ำทุกสัปดาห์ (ร้อยละ 70.0) รองลงมาคือ โองน้ำ/ภาชนะเก็บน้ำใช้ที่ไม่ปิดฝาหรือปิดฝาไม่มิดชิด (ร้อยละ 54.5) และภาชนะ/เศษวัสดุสิ่งของที่น้ำขังได้ เช่น ยางรถยนต์ กระจบอง กะลา ฯลฯ (ร้อยละ 50.0) ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การพบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนเป็นรายชื่อ (n = 310)

การพบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก	จำนวน	ร้อยละ
1. งานรองขาตู้กันมดที่ไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น ใส่เกลือหรือผงซักฟอกหรือน้ำส้มสายชูหรือน้ำมันเครื่อง ฯลฯ	148	47.74
2. โองน้ำ/ภาชนะเก็บน้ำใช้ที่ไม่ปิดฝาหรือปิดฝาไม่มิดชิด	169	54.5
3. โองน้ำ/ภาชนะเก็บน้ำดื่มที่ไม่ปิดฝาหรือปิดฝาไม่มิดชิด	137	44.2
4. ภาชนะ/เศษวัสดุสิ่งของที่น้ำขังได้ เช่น ยางรถยนต์ กระจบอง กะลา ฯลฯ	155	50.0
5. ภาชนะใส่น้ำเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น ปกปิดหรือคว่ำไว้หรือใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ	112	36.12
6. แจกันใส่ดอกไม้ที่ไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น เปลี่ยนถ่ายน้ำ	76	24.5
7. แหล่งน้ำขังตามใต้ถุนบ้านหรือตามบริเวณบ้าน	94	30.3

ตารางที่ 14 การพบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนเป็นรายข้อ (n = 310) (ต่อ)

การพบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก	จำนวน	ร้อยละ
8. งานรองกระถางต้นไม้ที่ไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น เทน้ำที่ขังทิ้งหรือใส่ดินทรายเพื่อดูดซับน้ำ	96	31.0
9. อ่าง/ภาชนะเก็บน้ำในห้องน้ำห้องส้วมที่ไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น ปล่อยปลากินลูกน้ำหรือใส่ทรายกำจัดลูกน้ำหรือเปลี่ยนถ่ายน้ำ ฯลฯ	217	70.0
10. อ่างปลูกบัวหรือพืชน้ำที่ไม่ได้ควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เช่น ปล่อยปลากินลูกน้ำ	78	25.2
11. บ้านที่มีเด็กนอนกลางวันแต่ไม่ได้ป้องกันยุงกัดเด็ก เช่น กางมุ้งหรือจุดยากันยุงหรือเปิดพัดลม ฯลฯ	90	29.0

ระดับพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 67.4) รองลงมาคือระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.9) และระดับสูง (ร้อยละ 0.6) ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ระดับการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน (n = 310)

ระดับการปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
สูง (≥ 9)	2	0.6
ปานกลาง (6 - 10)	99	31.9
ต่ำ (≤ 5)	209	67.4

4.11 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การปฏิบัติ กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกของประชาชน มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.144, p - \text{value} = 0.011$) และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ในระดับต่ำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.104, p - \text{value} = 0.068$) ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การปฏิบัติตน กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก
ของประชาชน

ตัวแปร	r	p - value
1. ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก	0.144	0.011*
2. การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	0.104	0.068

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p - value \leq 0.05$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved